

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
administrația, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 ar.
Cu anul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sîn 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 183.

Brașov, Vineri, 18 (30) August.

1895.

Asociațiunea transilvană.

(Adunarea generală a XXXIV-a, ți-
nută la Blășiu în 15 (27) și 16 (28)
August 1895.)

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

BLĂȘIU, 16 (28) August 1895.

Concertul.

Ađi ne-am tređit din somn sub impresi-
unea grandiosului concert de ieri sĕra (Martđ
27 n.)

Pentru ađi nu intru în meritul ac-
teia rere prestațiunii musicale atât ca fond,
cât și ca formă. Concertul a fost un eveni-
ment în arta muzicii române, pentru a că-
rui apreciere va trebui să dăm un raport
separat.

Ajunge se amintesc de astă-dată, că
pentru Blășiu concertul de ieri sĕră este
un titlu de onoare, vrednic de-a fi invidiat.

Se simția dinainte, oă acest concert
avea să fiă ceva rar în felul său, ceva es-
tra-ordinar la noi Români. Ingrijirea pu-
blicului în decursul ăilei de ieri, era să-și
sigure locurile, carl mult înainte de înce-
perea concertului erau ocupate.

Steteam, ca sardelele în cutiă, în sală,
ca și pe galerii.

Primele ovațiuni s'au făcut compo-
sitărilor, dl Iacob Muresianu, cu ocazia in-
trării d-sale în sala de concert. Ochii tu-
turor erau ațintiți asupra dănsului, care prin
marea și clasică sa operă „Mănăstirea de
Argeș“ a împletit corăna meritelor frumoșe,
ce și li-a câștigat pe tĕrenul cultivării ar-
tei musicale naționale la Români. „Mănă-
stirea de Argeș“ a produs o adăncă și ne-
ștersă impresiune în inimile ascultătorilor.
Nici căldura cea mare din sală, nici aglo-
merăția estra-ordinară a publicului, nu ne-a
putut reținea, de a nu urmări cu cea mai
încordată atențiune tăte fazele rarei și in-
teresantei prestațiunii artistice.

N'am voit prin aceste șire, decât se
indie, fiă și numai în trăsături palide, im-
presiunea adăncă, ce ni-a lăsat concertul
de ieri.

Điua a doua.

Ședința II.

După serviciul dumnezeesc urmă la
orele 10 1/2 deschiderea ședinței a doua în
aceeași sală. Public era foarte mare, căci
ieri după amăđi, ađi năpte și ađi peste ăi,
an sosit mulțime de oșpeți de prin tăte
părțile, așa că mai rar o adunare a Asocia-
țiunii a fost așa de bine cercetată.

Președintele deschide ședința, apoi
secretarul V. Bologa cetesc procesul ver-
bal al ședinței prime, care, cu unele mo-
dificări mai mici, se verifică.

Se cetesc apoi telegramele, prin carl
e salutată adunarea. Intre acestea prima
este a Escelenței Sale Metropolitului Miron
Romanul, apoi a d-lor: Pop de Băseșci; Tripon
și Ciuta (Bistrița); Români din Deva și
jur; Buticescu, Vĕrtic și Silași (Bistrița);
Femeile române din Deva; Vicarul Pop
(Năsăud); Patr. Barbu (Reghin); Miulescu
(Eclea); Români Sălăgeni (Șimleu); Onițiu
(Brașov); Pletos și Gheție (Năsăud); Ru-
san (Zürich); „Telegraf. Român“ (Sibiui);
Linul (Bistrița); Dr. Am. Frâncu (Sibiui);
Moldovan, Barbu (Sighișora); Câmpeanu,
Dr. Radu (Ditro) etc. etc.

Urmăză raportul comisiei însărci-
nată cu esaminarea raportului general al
comitetului. Raportor Dr. Vas. Hossu. Co-

misia constată cu plăcere, că comitetul a
executat cu conștientitate conclusele adu-
nării de anul trecut, și cu deosebire prin
lucrarea noului proiect de statute dove-
desce, că a dezvoltat mult interes în cauza
Asociațiunii. Șcōla cu internat a Asocia-
țiunii e în stare înflorităre și merge spre
progres.

Averea Asociațiunii, deși nu pre-
sentă un spor estra-ordinar, totuși crește
mereu. Acēsta e cu atât mai îmbucurător,
cu cât venitele s'au sporit în cursul anului,
mai virtos prin taxele membrilor, ceea ce
dovedesce, că interesul publicului român
față cu scopurile Asociațiunii este în cre-
cere. Se amintesc deosebi numele dona-
torilor: Zinca Roman din Făgăraș, insti-
tutul „Albina“, d-l director al acesteia P.
Cosma, E. Crișan și Gr. Venter, pe carl
adunarea îi aclamă șgomotos.

Membrii s'au imulțit încâtva, dĕr so-
cotind, că și dintre membrii actuali numai
412 au plătit taxele, acēsta e dureros și
rușinos. Biblioteca e în bună stare și aran-
giată complet, pentru ceea ce comisia es-
primă mulțămită zelosului bibliotecar N.
Togan.

Publicațiunile Asociațiunii asemenea s'au
sporit; comisiunea își exprimă însă dorința,
ca în viitor la edarea cărților să se țină
sēmă de trebuințele ne-apĕrate ale popo-
rului, și Asociațiunea să edea întotdeauna
cărți scrise pentru masele poporului.

Cu deosebită satisfăcțiune se amin-
tesce *Enciclopedia*, a căreia editare e foarte
de mare folos, mai ales pentru clasele de
mijloc. Cu atât mai îmbucurătoare este acēsta
întreprindere, căci ea se face fără de risc
material din partea Asociațiunii. Întreprin-
derea promite reușită frumoșă, fiind an-
gajate mulțime de puteri, ca Aurelian,
Dr. V. Babeș, Bogdan, Felix, Tocilescu,
Weigand etc. etc.

Despărțimintele arată activitate mai
mare. Se exprimă dorința, ca comitetul
central să-și îndrepteze cu deosebire aten-
țiunea asupra despărțimintelor.

În fine comisia face mai multe pro-
puneri, între carl merită deosebită aten-
țiune propunerea, ca în viitor comitetul să
facă raportul comparativ cu anul precedent,
constatând la fiă-care poziția, intru cât sun-
tem în progres și intru cât nu. Acēsta
propunere a și fost primită fără discușiune.

O altă propunere a comisiei era,
de-a se lua raportul la cunoștință, dă-
du-se absolutoriu comitetului.

La acest punct luă cuvĕntul mai în-
tăiu membrul Gregoriu Maior, care propuse,
să se ia cu mulțămită la cunoștință ra-
portul comitetului, însă cu adausul, ca: 1)
Raportul comitetului să se aducă la cu-
noștința membrilor cel puțin cu 8 ăile în-
nainte de adunarea generală, ca astfel
membrii să potă veni la adunare orientați.
Acēsta să se facă ori prin publicarea ra-
portului prin ăiare, ori prin trimiterea lui
direct la fiă-care membru. 2) În viitor să
se classifice în raport activitatea despăr-
țimintelor în general, ca să șcim ce și cum
lucrăză fiă-care dintre ele, prezentându-ne
astfel o oglindă a activității tuturor des-
părțimintelor.

Propunerea acēsta a dat naștere la o
discușiune mai lungă. Discușiunea s'au în-
cins mai vĕrtos cu privire la partea a doua
a propunerii, privitoare la despărțiminte.
D-l P. Cosma vorbi contra propunerii pe
motiv, ca să se evite susceptibilitățile;
Mangra de-asemena vorbi contra propu-

nerii; Profesorul Dr. Span a pledat pentru
propunerea d-lui Maior; Vicarul Barboloviciu,
după o motivare mai lungă, se alătură de
asemena la propunerea d-lui Maior.

În fine președintele pune cestiunea la
vot și propunerea se primesc.

Urmăză celelalte rapărte ale comisiu-
nilor, dintre carl raportul privitor la revi-
suirea statutelor a dat naștere la lungi
discușiuni, carl nu s'au putut termina în-
ainte de prânț.

Ședința a durat până cătră 2 ore,
rămânând a-se continua după prânț la
orele 5.

Acum află de bine a Vĕ alătura pro-
punerea făcătă de G. Bogdan-Duică în nu-
mele său și mai multor tineri, propunere
despre ca s'au amintit ieri.

Ea este înă cuvĕnt în cuvĕnt urmă-
tărează:

I. Despărțimintele pot dispune de
40% din venitele după taxele plătite de
membrii lor; ele sunt datore a raporta co-
mitetului central asupra modului, cum s'au
folosit aceste venituri.

II. Secretarul prim al „Asociațiunii“
face în fiă-care an câte un raport general
despre literatura română produsă pe teri-
torul Ungariei (*Der Transilvania unde a rĕ-
mas?* — Red.);

acēste rapărte oficiale ale „Asocia-
țiunii“ se cetesc în adunările generale, se
discută și se tipăresc în foia „Asociațiunii“
împreună cu observările esențiale făcute
de adunare;

în aceste rapărte „Asociațiunea“ se
pronunță definitiv și asupra chestiei: care a
fost în anul, asupra căruia să raportēză,
cea mai bună operă romănescă tipărită, și
acestei opere adunarea generală îi conferă,
pe baza raportului oficial, un premiu (care
se va da an de an), de cel puțin 200 fl. v. a.

III. Secretarul I. este directorul lucră-
rilor cancelariei „Asociațiunii“ și redactorul
foii periodice a „Asociațiunii“.

Secretarul ales este obiămat să se țină
în curent cu dezvoltarea culturală și lite-
rară a poporului român și să iee inițiativa
pentru lucrări menite să promoveze esen-
țial acēsta dezvoltare.

În lucrările acestea din urmă, el va
fi spriginit de referenții, pe carl din oapul
locului comitetul îi va numi din sinul său
pentru felurile specialități și terene ale
vieții literare și culturale, cu care „Asocia-
țiunea“ se ocupă.

IV. Pentru a ușura lucrările comite-
tului central, qualificate a contribui la des-
voltarea culturală și literară a poporului
român, comitetul își alege din sinul său re-
ferenți speciali pentru tăte ramurile de ac-
tivate ale „Asociațiunii“.

În specialitatea lor, referenții sunt da-
torii a observa amănunț dezvoltarea afa-
cerilor și a lua, împreună cu secretarul I,
inițiativa pentru propunerile, ce vor fi de
așternut comitetului spre discuție și de-
cidere.

Propunerile de acest fel se trimit
după admiterea lor prin comitetul central,
în formă de notă circulară, tuturor despăr-
țimintelor, carl sunt obligate să le iee în
considerare și după putință să le eșcute.

V. Foia „Asociațiunii“ își continuă
aparițiunea, avĕnd a fi redactată potrivit
următoarelor regule:

1. Ea va da de aici înainte precum-
pĕnităre atențiune acelor studii, carl pot
mijloci o pricepere esactă a proceselor so-
ciale, ce se petrec în sinul popărelor, și în
special în sinul poporului nostru (Sociolo-
giă, Economă națională, drept, Statistică,
Etnografiă etc.).

viēta noastră în trecut și prezent, fiă în
opere singuratece, fiă în publicațiuni pe-
riodice. Publicațiunile societăților erudite ma-
ghiare, săsesci și austriace să fiă mai ales
bine cetite și exploatate. (Századok, Un-
garische Revue, Erdélyi Muzem etc.)

3. Părții critice a publicației ac-
teia i-se dă o atențiă deosebită, acēsta
parte de muncă fiind menită a înlesni lu-
crarea secretarului I, servind ca izvor pen-
tru raportul anual asupra literaturii năstre.

4. În ea nu se va mai publica nici o
lucrare, fiă chiar cetită în „Asociațiă“ (De
ce nu „Asociațiune“ — Culeg.), decă aceea
nu este de o valăre superiăre și deplin
sĕu încăt-va originală.

5. Procesele verbale și alte sciri din
activitatea „Asociației“ se comunică numai
în estras.

6. Redactorul foii, ajutat în mod ofi-
cial de comitet, își dă silința a-și constitui
dintre membrii „Asociațiunii“ un comitet
auxiliar de redacțiune, și a-și asigura cola-
borarea membrilor, carl nu trăesc aprăpe
de reședința comitetului.

Asupra ulterioarelor discușiuni vĕ voiu
da amănunte mâne.

Raportor.

Telegramă part. a „Gaz. Trans.“*)

Blășiu, 28 August. La banchet
se făcură călduroșe ovațiuni Mitro-
politului Mihalyi, care a asistat în
persăună.

Concertul a fost cercetat de
peste 1000 persăne. Balada „Mănă-
stirea de Argeș“ a avut un splendid
și rar succes. Păreerea generală e, că
opera acēsta musicală e de mare
valăre. Entusiasm general. Compo-
sitorul viu aclamat. I s'a predat o
trumășă cunună.

Ce pregătesce Banffy.

Brașov, 17 August v. 1895

Una dintre oficișele unguresci
bucină în lumea largă, că guvernul
Banffy se pregătesce acum la o mare
și hotărătăre reformă în viața publică
de stat. El pregătesce adecă un pro-
iect asupra judecătoriiilor adminis-
trative, drept preludiul reformei ad-
ministrației de stat.

Nu voim de rĕndul acesta să
întrăm într'o discușiune în merit
asupra acesteia reforme, prin care
guvernul și sateliții lui vor să feri-
cască țera; nici nu discutăm, decă
actuala lege administrativă e basată
pe principii sănătăse, ori bolnave,
și decă e necesar, ca fără amănare
ea să fiă înlocuită prin o nouă lege.

Insistăm totuși asupra unui punct.
De multe ori am avut ocașiune să
vorbim de cestiunea administrației
publice din Transilvania; și Ungar

și ori-de câte-ori am fost neces
s'o facem acēsta, tot-deuna ar
tat și ilustrat nu prin teorii ab
ci prin fapte și esemple vii
stracte,
practica vieții, că organiz
ministrativ, acest factor
mul admi-
hotăritor în viața pu'
principal și
este la noi putred și
olică de stat,
sură revoltătăre, e
plin de abu-
mănilor puterii es
an instrument în
narea intereselor
scutive pentru vĕ-
de partid și parti-

*) Telegramă acēsta, deși a fost dată
la biroul postal din Blășiu la orele 11
înainte de amăđi, totuși ni-a fost înmănată
era sub pressă.

culare, și mai pe sus de toate o armă detestabilă cu care adversarii noștri luptă contra noastră pentru a ne reduce la starea de ilotism politic și la contopirea semințiilor nemaghiare ale statului în seminția lor arpadiană.

Dér nici atât nu li-e destul. Vor acum să introducă o nouă reformă în direcția acésta.

Guvernânții unguri din Budapesta își dic: Scopul de căpeteniă, ce trebuie să-l aibă „națiunea“, este susținerea sa proprie, ca element domnitor, într'un stat maghiar independent. Națiunea maghiară însă numai așa se va pute susține, ca element independent și ca putere stăpânitoare, decât își va întări în toate pozițiile ei *supremația absolută*.

Supremația acésta involve în sine ștergerea orî cărui caracter de autonomie în comitate și în comune, unde trăesc elemente divergente în limbă, caracter național, obiceiuri etc. Haideți dér să facem imposibile pe aceste elemente în lupta cu tendințele noastre de suprematisare și contopire, căci numai așa vom pute da statului timbrul geniului național maghiar. Pentru realizarea acestui scop suprem, organismul administrativ este unul dintre factorii cei mai puternici. La lucru dér, până nu e prea târziu!

Acesta ar fi modul de argumentațiune cu care adversarii noștri deja cu ani înainte s'au apucat de acésta mare reformă, despre care și ministrul Perczel dîsesse mai deunăci la Pojun, că primul obiect de discuțiune în proxima sesiune a camerei va fi reforma administrației de stat.

Va se dică guvernul n'are de gând să abată și delătur relele administrației de până acum, ci în loc de-a croi cetățenilor o direcțiune nouă, salutară și sănătoasă în interesul lor și în folosul bine priceput al acestui stat *poliglot*, vine acum și, fidel tendințelor tradiționale de asimilare, voesce să perpetueze și practice încă cu mai mare vigóre aceste tendințe prin o reformă, care face pendentă viața și binele cetățenilor de voința câtor-va miniștri, despoindu-ne și de ultimul drept de a ne alege barêm pe primarul din comună.

Făcute odată și aceste isprăvi cu noi și contra noastră, ore ce va mai rămâné, ca să ne potă lua?

CRONICA POLITICĂ.

— 17 (29) August.

Primatele Ungariei, cardinalul *Vaszary*, a invitat pe toți membrii episcopatului catolic la conferențele episcopale, cari se vor incepe poimâne, Sâmbătă. Consultările vor dura probabil mai multe zile, și se vor estinde mai ales asupra cestiunei, că se se esmită s'eu nu o pastorală comună din incidentul introducerii legilor bisericesci-politice. Decă conferența va hotări, ca să se formuleze o pastorală comună, atunci, se înțelege, fiă-care punct singularic va fi temeinic desbătut; în cazul însă, decă se va hotări, ca fiă-care episcop să indrepte câte o pastorală separată către credincioșii săi, atunci se va discuta numai în merit asupra ei. La conferența va presida primatele *Vaszary*, ér funcțiunea de secretar va implini-o abatele *Hypolit Fehér*.

În timpul din urmă se lărise fama, că nunciul *Agliardi* va fi rechemat din postul său. Fama acésta o desminte acum fôia vienesă „*Neue Freie Presse*“, care dice, că cauza nunciului este tocmai acum într'un stadiu foarte consolidat și liniștit, așa că el se pôte dedica cu totul cercului său de influență. Se afirmă chiar, că nunciul n'ar fi primit nici măcar un semn dela Va-

tican, care s'ar referi la o sguduire a pozițiunei sale. Mai pe sus de toate e fără îndoială, că *Agliardi* stă în relații foarte bune cu contele *Goluchowski* și că raporturile sale față de guvernul unguresc au rămas între barierele rezervei corecte.

Sentimentele de dușmănie între Francesi și Germani se dau tot mai mult pe față. Din incidentul s'erbării-Sedan, s'erbare arangiată de Germani în memoria victoriei lor asupra Francesilor, „*La Revue du cercle militaire*“, cea mai răspândită revistă militară franceză, scrie între altele: „Francia tocmai așa are zile durerose, ce le are în memorie, cum au alții amintiri de victorie. Inse Francesii nici odată nu-și vor uita datorita de a relua, ce au pierdut“. — O altă fôia militară „*Le progres militaire*“ amintind de luptele dela 1870, dă expresiune sperantei, că la un viitor războiu Francesii vor eși victorioși.

Din Odesa se telegrafiază, că consulatul german a adresat către căpitanul orașului o rugare, în care cere, să se dea voie Germanilor a s'ërba memoria luptelor dela Sedan în Rusia. Căpitanul orașului ținând de inoportună s'erbarea, s'a adresat la ministrul rusesc de interne. Acesta, consultându-se cu ministrul de externe, a avisat pe consulul german, că nu i-se pôte implini rugarea.

Contele Badeni.

Intréga pressă din Austro-Ungaria se ocupă cu chiâmarea contelui *Badeni*, guvernorul Galiției, la Ischl. Se crede, ca sigur, că *Badeni* va fi ministrul-președinte austriac viitor. Diarele accentuază, că stadiul prim al prezidenției lui va fi un stadiu de trecere, și *Badeni* își va forma mai întâiu o majoritate din Poloni și conservativi, cu care apoi va încerca să perfecționeze pactul cu Ungaria. Decă îi va succede lucrul acesta, atunci va avé de descursat starea politică internă din Austria, în care domnesce un chaos complet, și mai ales în ce privește cestiunea boemă. În cas decă *Badeni* nu va fi în stare să resolve aceste probleme, atunci și ministrul său va fi numai un minister *provisor*.

Să vedem acum, ce dic unele voci din pressă despre viitorul ministeriu *Badeni*: „*Neues Wiener Tagblatt*“ dice, că *Badeni* ar avé intențiunea, de-a atrage la sine toate elementele conservative, și astfel se va rădima mai mult pe marii posesori de pământ boemi.

„*Neues Wiener Journal*“ afirmă a soi, că *Badeni* se va adresa mai întâiu către stânga germană cu un apel, ca acésta să-l sprijinésă la renoirea pactului cu Ungaria.

„*Fremdenblatt*“ dice următoarele: Contele *Badeni* lucră în deplină înțelegere cu contele *Kielmansegg*. Viitorul ministru-președinte soie prea bine, că numai un ministru cu basă tare, pôte să resolve problemele grele din Austria, și de aceea el va soi foarte bine cum să-și formeze cabinetul.

„*Münchener Allgemeine Zeitung*“ dice, că *Badeni*, ca și *Taaffe* și *Windischgrätz*, va alege ca sprijône ale politice sale pe Poloni și pe conservativi. Nu va rupe-o nici decum cu nobilimea și cu clerul, cari sunt cei mai puternici factori în viața de stat. Tot cam asemenea se exprimă „*Vossische Zeitung*“ și „*Grazer Volksblatt*“.

Diărului polon „*Gazeta Warszawska*“ i-se anunță din Viena, că *Badeni* pretinde egala îndreptățire a popórelor slave din Austria.

„*Nova Reforma*“ încercă a combate pe acele diare, cari se plâng, că érași apuca oârma ministerului austriac un Polon.

Diărul rutén „*Gabzanin*“ nu e mulțumit cu alegerea lui *Badeni* și dice, că *Rutenii* din Galiția tot-déuna au fost neîndreptățiti din partea lui.

„*Czas*“ din Cracovia spune, că publicarea noului cabinet se va face cu finea lui *Semptemvre*, s'eu începutul lui *Octomvre*.

„*Hamburger Nachrichten*“, organul lui *Bismark*, vorbind despre *Badeni* și politica

polonă, dice, că *Polonii* își seceră acum fructele ținutei lor politice înțelepte și și-rete, așa încât ei acum tot mai mult se afirmă în parlament și în viața publică.

SCIRILE ZILEI.

17 (29) August.

Suveranii români la Ragaz. În timpul celor 10 zile dela sosirea Majestăților *Lor Carol* și *Elisabeta* la Ragaz, Regele și Regina, împreună cu A. S. R. principesa mămă de *Hohenzollern*, au făcut mai multe escursiuni prin vecinătate, la cari au fost invitați: d-l Gr. Ghica, ministrul țerei la Berlin, cu d-na Ghica și fiii; d-l medic inspector general d-r. *Theodori* cu d-șora *Theodori*; d-șora E. *Știrbeiu* — și au binevoit a primi în audiență pe d-l Gr. Ghica cu d-na Ghica; pe d-l M. Balș, vicepreședinte al camerei cu d'omna *Blaș* și alte persoane, cari s'au grăbit a solicita acésta înaltă favóre. În registrele Majestăților *Lor* s'au înscris o mulțime de persoane, între cari: d-nii C. *Nacu* și D. *Giani*, foști miniștri; d-l A. *Giani*, membru la înalte Curte de casație; d-l *Virgil Arion*, precum și mai mulți străini. Joi, 22 August, Majestățile *Lor* au primit visita M. S. Regelui *Württembergului* și a A. S. R. principesei *Paulina* de *Württemberg*, fiica sa, aflați în vilegiatură în apropiere, și cari au venit la Ragaz pentru câte-va ore. Regele și Regina urméză cura începută și sănătatea *Lor* este bună.

Boemii contra unui general austriac.

Se soie, că generalul de divizie, locotenente-colonel *Sucovatty* din *Brünn*, interdișe mai lunile trecute soldaților din garnisóna *Brünn*, ca să cerceteze casina boemă. Acum plecând zilele trecute trupele din *Brünn* la manevre, ajunseră să inopteze în comunitatea *Eibenschitz*. *Divisionerul* *Sucovatty* avca să fiă încuarterat, ca și în alți ani, la avocatul Dr. *Dworschak*. De astădată însă *Dworschak* declară, că nu pôte primi în casa sa pe generalul, și că mai bucuros oferă cuartir la 20 de soldați, decât unui general, care a subsămnat porunca prin care soldaților li-se interdîce cercetarea unei casine boeme.

Procesul abasurilor dela accizele capitalei *Bucuresci*, despre cari în diferite rânduri am făcut amintire, s'a terminat luni, la orele 9 1/2 s'era. Tribunalul a pronunțat sentința următoare: *Bozianu*, este condamnat la 5 ani închisóre, 5 ani interdîcție de a mai ocupa funcțiuni publice și la plata sumei de lei 18,802, bani 40, ca despăgubiri civile; *Lindenberg*, *Herșcovici* și *Zelicovici* la 6 luni și o zi închisóre și la câte 500 de lei amendă. *Stefan Suțu* la o lună închisóre și 100 de lei amendă. *Suțu*, *Lindenberg*, *Herșcovici* și *Zelicovici* mai sunt condamnați solidaricesc la plata sumei de 15,830 lei și 33 bani, ca despăgubiri civile. *Bozianu*, care a fost condamnat în lipsă, a făcut opoșițiă contra hotărîrei; ceilalți patru condamnați au declarat apel la grefa tribunalului.

La masacrele din China. Se soie ce masacre s'au făcut săptămânile trecute din partea Chinesilor, ucidându-se un mare număr de străini și mai ales misionari europeni. Acum guvernul engles s'a hotărît să întreprindă pași energici pentru apărarea Europeanilor din China. Flota englesă va ocupa câte-va porturi chineze și probabil și câte-va orașe situate aproape de mare.

Siguranța la posta ungară. În *Timișoara* și jur de multe se ridicau plângeri asupra faptului, că din coletele postale, cari sosiau acolo, aproape din toate era furat câte ceva. După multe cercetări în fine jăfuitorul a fost descoperit în persoană postilionului *George Trost*, la care s'au aflat multe orológe de aur și alte obiecte prețioase.

Un cadou al Țarului. În portul *Antivari* a sosit zilele trecute din *Kronstadt* vaporul rusesc „*Rostow*“, care a adus, sub

títul de cadou al Țarului Rusiei pentru *Montenegro*, următoarele obiecte: 3000 puscă, 15 milioane patróné, tunuri, mitralie, dinamită și alte materii explosive.

Coleră în Galiția. La 23 August constatat în mod oficial un cas suspect de coleră asiatică la *Tarnopol* în Galiția; atunci au mai fost încă două casuri suspecte. S'au luat toate măsurile pentru împedea întinderea flagelului.

Cercul *Enders*. Aséră a dat primă prezentățiă-mare societatea circului „*Enders*“ sosit aici numai ieri după amieză. A fost executat un bogat și frumos program. Personalul circului s'a distins în reprezentațiă prin jocuri corecte, uneori admirabile cari au frapat publicul și i-au stors vîșgomotóse aplause. Asupra prestațiunii acestui circ vom reveni mai pe larg. Pentru ați amintim, că deséră la 7 1/2 ore va da o nouă reprezentațiă. Atragem toată atențiunea publicului asupra acestor plăcute și frumoșe distracții, ce-o oferă cu belșug bine întocmitul și bine condusul circ.

Musica orăgenescă va da de s'era concert în sala dela „*Hotel Nr. 1*“, ér în grădină, după cum s'a fost anunțat.

Pentru orășeni, funcționari, etc. cari ocupățiunii sedentare sunt prafurile *Seidl* ale lui *Moll* cel mai bun remediu prin care se pôte căpăta șilnic prin poște de către macistul A. *Moll* liferantul curții din *Viechtach* 9. În farmaciile din provinciă se c'era preparatul lui *Moll* provédut cu marca subscriere.

Din diecesa Oradiei-mari

Oradea-mare, August 1895.

Prea stimate D-le Redactor!

Convins de puțina mea abilitate de-ale jurnalisticii, imi iau totuși voință să scriu unele și altele de aici din centrul Bihorului. Vi-le scriu așa pe cum mi-e șilul și obiceiul: scurt și precis, ca se mai d'ceva informațiuni publicului cetitor, ca va fi cugetând, că ceva lucruri mari pregătesc pe la noi, în tăcere, pentru așa se dice, că unde e tăcere, acolo se trece ceva lucru mare și însemnat.

La noi însă din contră, tăcere și lucrare, nepăsare și desinteresare pe terenele. Avem aici două Consistóre, ambele nu produc nimic afară de c'ertă și neînțelegere: ambele stagnéză, și oric'ar începe toate se finesc cu c'ertă și neînțelegere.

Nu mă încerc, ca să intru în detalii ci mă mărginesc la lucrurile mai actuale, se petrec pe aici pe la noi. Ca să fiu în bine înțeles, notez, că condus numai binele și interesul comun al bisericeii și națiunei, mă voiu ocupa de afacerile, ce pe noi pe toți ne intereséză mai de aproape și anume:

În toamna anului 1894, în mod curios și calm s'a discutat în colónele „*Gazetei*“ cestiunea concentrării fondurilor diecesane, s'a pus afacerea la tapet de către profesor dela gimnasiul din *Beiuș* cu motive scóșe din raionul șicanărilor și șelilor, ce au se indure șilnic profesorii a acel gimnasiu, din cauza manipularii și trábălate a fondurilor diecesane. Cestiunea adusă în publicitate cu o astfel de gravitate, a produs indignare în ómenii competentți și interesați de binele și prosperitatea diecesei. S'eu nu cugetați însă, că d'orașe pomenit și simțit de-o sumedeniă de ómeni s'ar fi sanat barêm în parte. O, nu! loc nu! pentru-că membrii capitulari tualți mai prefer huiduirile și jăluirile șilului în public, decât se facă ordine în cestiune atât de vitală pentru sute și mii de fideli. Asta domnia-lor nu o voiesc, dar ce imi permit a espune motivele, cari m'indemnat ca cu glas puternic și în mod pretensiv să urgez și eu concentrarea fondurilor diecesane, și adecă:

1) *Fondurile* nu se sporesc de loc, cauză, că taxele, cari ar trebui să mărită nu se încaséză cu energia ce o iașu cauza cărora serversc d-nii capitulari;

și mai mult, d-nii capitulari au aflat de bine a-se dispensa pe sine înșiși dela plă-tirea taxelor indatinat și a celor restante de decî de ani. Punînd faptul acesta în cumpena echității, își vine sîngele în față, vîdînd atîta egoism și atîta indiferentism dela aceia, cari sunt puși în frunte.

2) *In tot anul se face sîmă cu o sune-denă de restanțe.* Unde în lume se mai pôte întâmpla așa ceva?

3) *Camăta camelilor,* eu din parte-mi nu sîm cum se adauge la capital, căci, veđi bine, am ochit și eu dimpreună cu alții peste „sămădașurile“ a doi capitulari, cu cari mă voiu ocupa în speoial, decă nicî cu începutul anului 1896 nu se vor concentra fondurile.

4) Se depun spre fructificarea la cîte o bancă din loc, cîte 40,000 fl. cu 4%, de și statutele nu permit elocare mai mare de 10,000 fl. în una bancă,

5) Atît vîduvele, cît și bieții orfanî își capătă pensia de tot modestă tot-déuna mai tîrđiu cu 2—3 luni, și și atunoi nu-mai după cerșire repețită.

6) Libelele dela bance se păstrează în mod de tot ușuratec, aruncate de ici-colo, apoi pe la cîpătăiu și prin ciobote.

7) In tot anul se fac propunerî, ca unele sume elocare să se declare de nein-cassavere.

8) Se fac esarendări în dauna fondur-ilor, abună-óră ca ceea din vara tre-ută... sat!

9) In greutatea fondurilor se fac atari reparări pe la locuințele capitularilor, cari de astă-dată nu le nicî amintesc.

10) Așa sunt informat, că dascălii dela gimnasiul din Beiuș nicî acum nu-și capătă plata la timp.

11) Membrii capitulari trăiesc în con-tinuu discordie.

12) Nunc venio ad fortissimum. *Escel. Sa D-l Episcop nu odată a pretins concentra-rea fondurilor, tot asemenea și clerul, ai cărui sunt talanții încređuți membrilor capitulari, dér nu de capul diecesei nicî de cler ci în urmarea usului învechit — slen-drian.*

Astea 'mi sunt motivele ponderose, cari m'au indemnat se trag atențiunea ce-lor competenți asupra lucrurilor disordinate până la destrăbalară, cari subversază în centrul diecesei gr. cat. de Oradea-mare re-feritor la manipularea averilor diecesane.

Un preot.

Petrecerea tinerimei academice.

Brașov, 26 Aug. 1895.

Stimate D-le Redactor! Frumos cuget a condus pe tinerimea academică română din Brașov și jur atunoi, când unanim s'a decis, ca obișnuită-i petrecere să o aran-geze de astă-dată în favorul societății „Petru Maior“ din Budapesta.

Arare-orî i-s'a dat Brașovului și pu-blicului ocaziune, să asiste la o petrecere cu un caracter atît de românesc și cu un scop atît de frumos.

Er pentru tôte aceste universitarii rom-ânî de aici merită tótă lauda, deórece a lor e partea leului. Ei de cu bună vreme au lucrat neobosit pentru reușita petrecerei, au adresat căldurose apeluri publicului ro-mânesc din Brașov și jur, ca să-i sprijin-escă, înțelepescă au hotărît, ca luxul — atît de periculos *scopurilor filantropice* — să fiă cu totul eschis și, cu dragă inimă s'au adresat și la iubiiții noștri frați din Româ-nia, cari petrec aici, ca să participe și ei la petrecere, să-i ajutore și ei în nobilele lor tendințe.

In deosebi frații noștri din România au arătat atîta interes pentru această pe-trecere, încât deja înainte de ziua aștep-tată ei s'au anunțat într'un număr mare participarea.

Ast-fel stînd lucrurile, prospectele de reușită deveniau tot mai frumoșe. Prima și cea mai durerósă piedecă — deficitul, la noi fôrte des — era trecută. Aprópe o sută de florini să incasaseră încă înainte de ter-minal petrecerei.

In sfîrșit sosi și sêra de 12 (24) Au-gust. La început se parea, că: „s'a întors

mașina lumii“, deórece până la 8½, ni-menî nu sosise încă. Intregul comitet aran-giator era consternat. Temeri serioșe cu-prinse inimile lor.

Dér de-odată publicul începî a veni neîncetat și până la 9 ore sala era ticsită de lume. Mai bine erau reprezentați frații noștri din România, cărora are de a se mulțami mai mult reușita atît morală, cît și materială.

Publicul românesc din Brașov — du-rere! — a fost fôrte slab reprezentat. De-asemenea și publicul român din jur, deși în unele părți d. e. în Zărneșoi și Bran, s'au făcut invitările în persónă.

Dér să trecem peste aceste posomo-rite simptome! Dă sperăm, că în curînd vor dispără!

Voiu relua mai bine firul istorisirii a acelor neuitate momente de veselie, pe cari le-am avut în nóptea de 12 (24) August.

Jocul s'a început cu tradiționala „Horă“, care mare și vioie s'a încins. Ro-mânî de dincoace cu cei de dincolo, săltău veseli, că se pot revedé ca bunî frați, că la olaltă își pot petrece. O așa însuflețită „Horă“, ca acésta, puțini cred, că au mai vîđut.

După „Horă“ urmară rînd pe rînd celelalte jocuri, de-asemeni fôrte animate și jucate de o mulțime de părechî, tôte ve-sele, tôte fericite!...

In paușă apoi bucuria generală a ajuns la culme. Anume pentru a potența entusias-mul 9 vioiciî chipeși și tinerî jucară cu multă măiestrie admirabilele nostre jocuri națio-nale: „Călușorul“ și „Bătuta“, cari stîrniră un mare entuziasm. Aplausele și aclamările nu mai voiau să înceteze!

După acestea bine disciplinatul și so-norul cor al cunoscutului student universi-tar *Aurică* (Pop) cântă câte-va cîntece națio-nale cu atîta succes, încât toți ascultătorii rămaseră entuziasmați. Adunându-se apoi mai mult public pela mese, studentul în bele-arte *V. Branisce* mulțami, în câte-va cuvinte bine simțite și din sinceră inimă isvorite, publicului pentru valorosul său sprijin. In urmă d-l *Măglașiu* toastă pentru frații de dincolo, prezenti la petrecere. Ii răspunse cu o captivătoare elocuență și cu un rar avînt d-l *Dimitriu*, un fost universitar, cu-noscute pentru sentimentele sale românesci. Aplause nesfîrșite erupseră după vorbirea dînsului. Toți erau însuflețiți.

După paușă urmă o neobișnuită sur-prindere. La inițiativa d-lui *Teodorovici* din România, patru drăgălașe d-șóre, și anume: *Stoianovici*, *Vict. Branisce*, *Façon* și *Navrea*, oferiră domnilor fel de fel de flori, anume procurate spre acest scop, ér aceștia în schimb au dat suprasolviri pentru societatea „Petru Maior“.

După aceea dansul se continuă cu o vioiciune și mai mare, până cătră orele 4 dimineța, când afară era deja ziua albă!

Atunoi, spre generala supărare a tine-rilor, domnișórele se depărtară, ér tinerii spre a-și mai potoli viul foc al simțămîn-telor, se adunară la o lungă masă și, con-form unui tradițional obicei, făcură o sdră-văuă „comandă de adio“, pe care cu multă însuflețire o conduse simpaticul avocat Dr. *Eugen Meșian*.

Universitarilor din România, cari — spre lauda lor fiă đis — s'au prezentat într'un frumușel număr, li-a plăcut fôrte mult *ordinea și frăția*, ce stăpînesc la noi la atari petreceri.

Venitul curat se urcă la vre-o 80 fl., cari toți vor fi predați societății „Petru Maior“.

Din fermecătorea cunună de domni-șóre, mi-am putut în grabă însămna urmă-tórele: Din România: D-șórele *Zenovici*, *Baboian*, *Sasu*, *Stoianovici*, *Ludu*, *Façon*; ér din Brașov d-șórele: *Victoria* și *Val. Branisce*, *Panțu*, *Miți Stinghe*, *Mica Stinghe*, *Tini Popovici*, *Ecat. Bogdan*, *Miți Pop*, *A. Arion*, *Mariți Navrea*, *E. Scurtu*, *Hilmu*, *Pilția* etc.

Dintre domni am putut nota pe ur-mătorii: *Colonel Grozea*, *Dr. A. Mureșianu*, *prof. univ. I. Bogdan*, *V. Rosetti*, *G. Mo-roian*, *Dimitriu* etc.

Ca incheiere observ, că toți, căți au avut fericirea să participe la acésta româ-

nescă petrecere, s'au depărtat fôrte încân-tați și cu cele mai bune amintiri despre bravii noștri universitari, cari au fost la înălțimea chemării lor.

Eu.

Sêrbările dela Sinaia.

Diua S-tei Mării.

Alaltă-eri, diua S-tei Mării, s'a ser-bat la Sinaia, cu mare pompă, bicentena-rul și hramul mănăstirei, înființată înainte de 200 de ani de spătarul *Mihai Canta-cuzino*.

Deși vremea era posomorită și ame-nința să plouă, curtea mănăstirei — fôrte frumos împodobită — era plină de lume, venită din împrejurimî, din *Bucuresci*, *Ploesci* și chiar din *Ardél*. Erau vr'o 2—3000 de ómenî.

Serbarea s'a început la 10 ore prin un serviciu divin, oficiat, în lipsa metro-potitului-primat, care fusese reținut la Că-limănesci, de cătră starețul mănăstirei, ar-chimandritul *Nijon*. La órele 11 a fost pri-mire oficială pe terasa mănăstirei, cu care ocazie s'au ținut discursuri de cătră *d. G. Gr. Cantacuzino*, prim-efor și președinte al Senatului, care a vorbit în numele Eforiei spitalelor civile; de cătră *d. Tache Ionescu*, ministrul cultelor, în numele guvernului, și în fine de cătră starețul mănăstirei, care a mulțumit actualilor efori pentru rîvna, cu care lucrăză pentru desvoltarea orașului Sinaia.

La órele 11½ a avut loc masa dată de Eforie la țeranî. Erau așezați la mese vr'o mie de țeranî, cari, după obiceiul tra-dițional, terminând dejunul, au luat cu dînsii farfuriile din cari au mîncat. In tim-pul pe când țeranii se ospetău, *d. Tache Ionescu*, d-nii eforî, reprezentanți autorită-șilor locale, *d. Luca Elefterescu*, prefectul județului *Prahova*, *d. C. Enescu*, primarul *Ploeștilor* și alte persóne oficiale și de distincțiune, au iscălit un act comemorativ în amintirea acestei serbări.

Sêra, întreg parcul era admirabil ilu-minat cu lămpione vînețiene, ér pe la órele 9 au început foorile de artificii, cari au durat până tîrđiu nóptea.

Cu ocazia acestor sêrbări *d. Al. G. Galățescu*, șef de serviciu la Eforie, a distribuit persónelor oficiale o frumușă broșură intitulată *Sinaia*, în care face, ba-sat pe documente vechi, istoricul acestei încântătoare stațiuni începînd dela 1695 până în diua de adî.

Dela Asociațiune.

(Telegr. part. a „Gaz. Trans.“)

Blașiu, 29 August. Adunarea s'a terminat asêră.

Proiectul statutelor revizuite a fost primit.

Comitetul a fost reales, întrînd nu-mai patru membri noi.

Viitorea adunare se va ține la Lugoș.

Ieri a fost prînd mare la Me-tropolitul, dat în onórea membrilor Asociațiunii.

Balul a fost strălucit vizitat. Compositorului „Mănăstirei de Argeș“ se făcură ovațiuni entusiaste.

NECROLOG. *Dionisiu Roman* ca soț, *Pavel Popescu* par. gr. cat. și *Sofia* nasc. *Domșa*, ca părinți, cu inima plină de du-rere anunță, că iubita sa soțiă resp. unica lor fiică *Maria Roman* nasc. *Popescu*, meb.fund. și președinta Reuniunii fem. rom. din *Mediaș* și giur, a repausat în Domnul eri în 28 c. Inmormântarea va fi, după rital gr. cat., *Vineri* în 30 c. d. a. la 2 óre în cimiteriul rom.-cat. — *Mediaș*, 28 Aug.

DIVERSE.

Răspîndirea limbei englese. Pe tim-pul *Elisabetei*, acum 300 de ani, vorbeau englezese numai 3 milioane de ómenî; pe atunoi predominau limbile francesă, ger-mană și spaniolă, ér astăzi limba englesă

se vorbesce de 115 milioane persóne, ér cea francesă de 60 milioane, cea germană de 70 milioane, cea spaniolă de 50, cea rusă de 80 milioane, cea italiană de 30 mi-lióne și cea portugese de 15 milioane ómenî. Numêrul persónelor, cari vorbesc englezese se urcă pe an cu vr'o 2 mili-ne, așa că pe la finele acestui véc limba englesă va fi vorbită de o poporație ca de 130 milioane suflete. Acum elimba dom-nitóre în *Anglia* și *Irlanda* cu 38 milioane locuitori, în *Statele-Unite ale Americii* de *Nord* cu 65 milioane, în *Canada* cu 4 mi-lióne, în *Australia* și *Oceania* cu 4 mili-óne, în *Africa* și *India* peste 2 milioane, etc. Se crede, că după limba englesă, a doua limbă universală va deveni cea spa-niolă, fiind limba domnitóre în tótă Ame-rica centrală și de *Sud* — afară de *Brasi-lia*, — și în insulele *Indiei occidentale*.

Un penitenciar model. — Decă tôte închisorile ar fi, ca penitenciarul din *Fila-delfia*, de sigur, că toți ómenii cinstiți s'ar face hoți spre a fi arestați. Nu numai, că deținuții acestei închisori-model sunt hră-niți tot așa de bine, ca în cele mai bune restaurante ale orașului — trei mese pe đî, dându-se la fiă-care câte o supă, un fel de mîncare, friptură, fructe — dér sunt tratați de pázitori în mod fôrte delicat și servitorii au însărcinarea de a-i suprave-ghia fără de a-le impune vre-un lucru. Ceva mai mult, arestanții au la dispoziția lor o vastă bibliotecă de 10.000 volume, tôte diarele ilustrate și politice și odată pe sêptmîna directorul organiză o confe-rență instructivă și distractivă, după care urméză un mare concert dat în sala de serbări a închisorii. In acest penitenciar nu s'a semnalat nicî odată o încercare de evadare. Fericiti deținuți!

Literatură.

A eșit de sub tipar în editura libră-riei *H. Steinberg* și se află de vîndare la tôte librăriile din România „*Exerciții gradate de Gramatică*“. Etimologie, orto-grafie și scrisori familiare pentru clasa 3-a primară, urbană și rurală; apoi „*Exerciții gradate de Gramatică și Compozițiuni*“. Sintaxă, compozițiuni, scrisori, contracte etc. pentru cl. 4-a primară urbană și IV și V rurală. — *Povățitorul* acestor escer-ciții se distribue gratis d-lor institutori și învățători. Ambele manuale lucrate de d-l *A. Lupu Antonescu*, profesor la șcôla nor-mală *Carol I*, sunt aprobate la concursul cărților didactice din acest an.

*

Memorii din 1848/49 de *Vasilie Mol-dovan*, broșură elegantă, de 11 côle, format 8°. Prețul unui exemplar e: 50 cr. séu 1 corónă, plus 5 cr. porto postal; pentru România și străinătate 1 franc 50 bani. Comandele se pot face la adresa: *Traian H. Pop*, publicist, *Brașov* (Brassó) séu la administrația „*Gazetei Transilvaniei*“.

*

Prin librăria diecesană din *Caransebeș* se pot procura: *Istorióre biblice* pentru elevii șcôlelor poporale de *Dr. Petru Barbu*. *Caransebeș* 1895. Prețul 12 cr. — *Cate-chisumul religiunei ortodoxe-răsăritene* pen-tru șcôlele poporale, de *Dr. Petru Barbu*. *Caransebeș* 1893. Prețul 20 cr. Aprobat de *Ven. Consistorii* din *Arad* și *Caransebeș*. — Totodată se anunță, că se află sub ti-par: *Preparațiuni la Istoriórele biblice*, după principiile herbartiane. — *Domnilor învățători*, respective *Caticheti*, la cererea proprie, li-se trimite gratuit câte-un exem-plar din *Istoriórele biblice* cu o prepara-țiune.

*

Din *Biblioteca pentru toți* a apărut Nr. 13: *Novele romane*, de *Duiliu Zamfi-rescu*, cu portretul autorului, și Nr. 14: *Antichitatea romană*, *Obiceiuri*, *Originea societății*, de *Wilkins*. Apoi cărți postale de mai multe feluri, cu diferite vederi din *Sinaia* și *Bucuresci* în mai multe colorî, fru-mos colorate, de vîndare la librăria *Carol Müller* în *Bucuresci* (*Calea Victoriei* 53). Asemenea și la sucursala, ce a deschis-o librăria *Müller* pentru sezonul de vară la

Sinaia, in Bazarul Parcului. De aci se pote procura si „Biblioteca pentru toti“. Costul unui volum 30 bani [15

In editura librăriei E. Zeidner din Braşov a apărut: Carte de citire pentru anii din urmă ai şcolilor populare şi de repetiţiune, lucrata de Dometiū Dogariu, învătător dirigent în Satulung (Săcele) şi Nicolau Pilîia, profesor la gimnasiul român din Braşov. — Este una dintre cele mai bogate cărţi de citire, se estinde pe 424 pagine, cuprinzând 231 bucăţi de citire parte in prosă, parte in poezie. Costă un exemplar broşat 70 cr., ér legat 85.

Doine şi strigături din Ardeal, date la ivelă de Dr. Ión Urban Jarnik şi Andreiu Bărseanu. Acesta este titlul uneia dintre cele mai bogate şi mai bune colecţiuni de poezii populare ardelenesci, Tipografia A. Mureşianu Braşov. Conţine 431 pagine, cu mulţime de doine de dragoste, de dor şi jale, de muştrări şi blăstemuri, doine haiducesci, de-ale cătăniei, apoi strigături bătrănesci şi colinde. Cartea e însoţită de-o prefaţă de d-l Andreiu Bărseanu, în care se arată, că buna primire, de care s'a bucurat această carte la 1885, când s'a publicat prima ediţiune, a îndemnat pe d-l librar din Braşov, Nicolae Ciurcu, să scotă această a doua ediţiune, anume întocmită pentru popor. Costă un exemplar numai 75 cr. De vânzare la librăria editore Ciurcu in Braşov şi la celelalte librării.

Cursul la bursa din Viena.

Table with exchange rates for various currencies and goods in Vienna, dated August 28, 1895. Includes items like gold, silver, and various bonds.

Cursul pietei Brasov.

Table with market prices for various goods in Brasov, dated August 29, 1895. Includes items like banknotes, silver, and flour.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll in contra greutăţilor celor mai cerbiciose la stomach şi pânţece, in contra cărceilor şi acrelei la stomach, constipaţiunei cronice, suferinţei de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor şi a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creşce mereu de mai multe decenii încóce. — Preţul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificaţiunile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire şi cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul şi sarea este fórte bine cunoscută ca un remediū popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de şoldină şi reumatism şi a altor urmări de rēcélă. Preţul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilic)

La întrebuiţarea dîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate şi adulţi, asigură această apă de gură conservarea sănătósă şi mai departe a dînzilor. Preţul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. şi r. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează şilnic prin rambursă postală.

La deposite se se cerra anumit preparatele provădute cu iscălitura şi marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite in Braşov: la d-nii farmacişti Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kelleman şi Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoţii, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger. 28—52.

Anunciuri

(insertiuni şi reclame)

Şuntă a se adresa subscribe, administratiunii. In cazul pu-

blicării unui anuciū mai mult de odată se face scădemén care creşce cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Admin. „Gazeta Transilvaniei“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1895.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Ghirish-Turda, Copsa-mica-Sibiu-Avrig-Fagarasu, Simeria(Hudora)-Hunedora, Brasov-Zerneşti, Mures-Ludoş-Bistrita, Arad-Timisora, Careii-mari-Zelau, Sighisoara-Odorheiu-suceasa) and train times.

Nota: Órele însemnate in stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus in jos, cele însemnate in drépta de jos in sus. — Numerii încaudraţi cu linii mai negre însemnéază órele de nópte.